

WRZESIEŃ 2025

RODZAJE I WYSOKOŚĆ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

FUNDACJA TAURUS

CZEGO DOWIESZ SIĘ Z INFORMATORA:

- jakie są rodzaje świadczeń rodzinnych (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze),
- świadczenia rodzinne, a inne formy wsparcia
- jaki jest tryb przyznania świadczeń rodzinnych

Świadczenia rodzinne stanowią istotny instrument polityki społecznej państwa, mający na celu wsparcie rodzin w trudnej sytuacji materialnej oraz pomoc w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Zostały one uregulowane przede wszystkim w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Ustawodawca wyróżnia kilka podstawowych rodzajów świadczeń rodzinnych, które są uzależnione od sytuacji dochodowej oraz osobistej członków rodziny. Niniejszy informator przedstawia szczegółowo rodzaje świadczeń rodzinnych oraz obowiązujące w 2025 roku wysokości tych świadczeń.

Rodzaje świadczeń rodzinnych

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny przysługuje rodzinom, których dochód na osobę nie przekracza progu dochodowego, określonego przez ustawodawcę (od 1 lipca 2025 do 30 czerwca 2026 roku 674 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym 764 zł na osobę).

netto na osobę w rodzinie). Celem zasiłku jest częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

Wysokość zasiłku rodzinnego od 1 stycznia 2025 r.:

- 95 zł miesięcznie – na dziecko do ukończenia 5. roku życia,
- 124 zł miesięcznie – na dziecko powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia,
- 135 zł miesięcznie – na dziecko powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki, m.in.:

- Dodatek z tytułu urodzenia dziecka - 1 000 zł,
- Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka - 193 zł miesięcznie (273 zł na dziecko niepełnosprawne),
- Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 95 zł miesięcznie na trzecie i kolejne dziecko,
- Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - od 90 do 110 zł miesięcznie,
- Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - jednorazowo 100 zł na dziecko,
- Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - 113 zł lub 69 zł miesięcznie (w zależności od formy zamieszkania).

Świadczenia opiekuńcze

Są to świadczenia przysługujące osobom rezygnującym z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną w rodzinie. W tej grupie wyróżniamy:

- Zasiłek pielęgnacyjny - przysługuje osobom niepełnosprawnym (np. dzieciom) oraz osobom po 75. roku życia.

Wysokość: 215,84 zł miesięcznie.

- Świadczenie pielęgnacyjne - dla osób opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny (np. rodzic wobec dziecka).

Wysokość: 3287 zł miesięcznie. Od 2025 roku można łączyć pobieranie świadczenia pielęgnacyjnego z aktywnością zawodową bez ograniczeń.

- Specjalny zasiłek opiekuńczy został zlikwidowany od 1 stycznia 2024 roku, a więc w 2025 roku nie przysługuje. Zamiast niego funkcjonuje nowe świadczenie pielęgnacyjne.

Jednorazowe świadczenie „za życiem”

Świadczenie w wysokości 4 000 zł przysługuje matce (lub ojcu) dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu (w okresie prenatalnym lub podczas porodu). Nie obowiązuje tu kryterium dochodowe.

Ścieżka odwoławcza w przypadku odmowy przyznania świadczenia rodzinnego

Odmowa przyznania świadczenia rodzinnego (np. zasiłku rodzinnego, dodatku do zasiłku, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku opiekuńczego) nie musi być ostateczna. Każda osoba, która otrzymała decyzję odmowną z ośrodka pomocy społecznej (najczęściej MOPS), ma prawo do odwołania. Postępowanie odwoławcze jest uregulowane w Kodeksie postępowania administracyjnego (k.p.a.) oraz w przepisach szczególnych dotyczących świadczeń rodzinnych.

1. Otrzymanie decyzji odmownej.

Jeśli wniosek o świadczenie rodzinne zostanie rozpatrzony negatywnie, urząd (najczęściej kierownik ośrodka pomocy społecznej) wydaje decyzję administracyjną z uzasadnieniem. Taka decyzja musi zawierać:

- podstawę prawną,
- wskazanie, dlaczego odmówiono świadczenia,
- pouczenie o możliwości i terminie odwołania.

2. Termin i miejsce złożenia odwołania

Od decyzji odmawiającej przyznania świadczenia rodzinnego przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO) - jest to organ II instancji.

Odwołanie składa się za pośrednictwem organu, który wydał decyzję, czyli np. MOPS/GOPS, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Odwołania nie trzeba składać na specjalnym formularzu, wystarczy zwykłe pismo, w którym wskażemy:

- że nie zgadzamy się z decyzją,
- nasze dane,
- numer sprawy/decyzji,
- uzasadnienie np. dlaczego uważamy, że świadczenie nam się należy,
- podpis.

Urząd, który wydał decyzję, może ją ponownie przeanalizować i zmienić ją na naszą korzyść (tzw. autokontrola). Jeśli nie zmieni decyzji, przekaze odwołanie do SKO.

3. Postępowanie przed SKO

Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozpatruje sprawę w terminie do 30 dni od otrzymania dokumentacji. SKO może m.in.:

- uchylić decyzję i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia,
- utrzymać w mocy decyzję odmowną (jeśli uzna ją za słuszną).

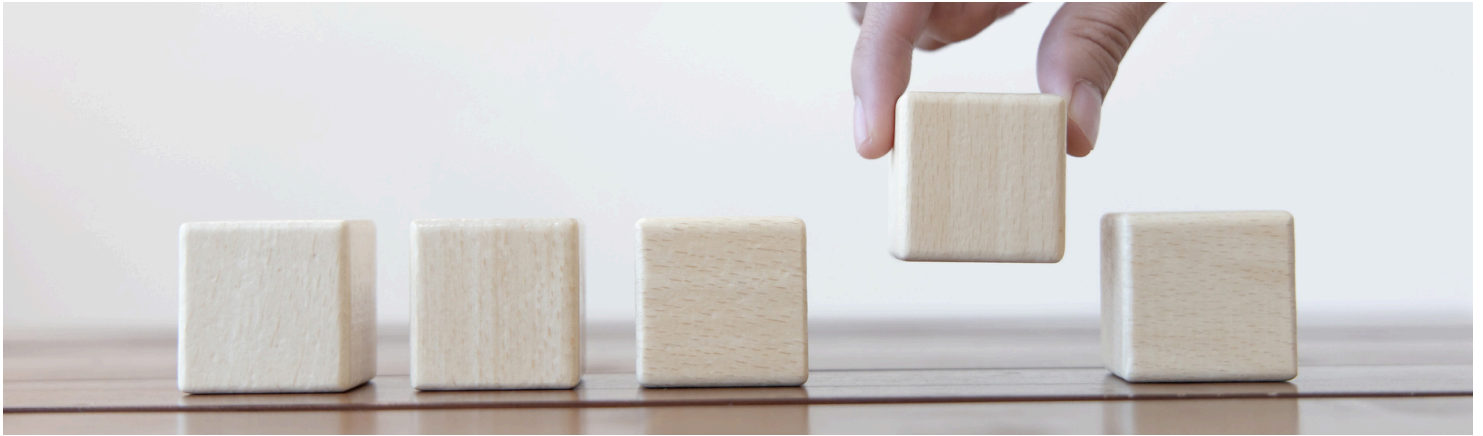
4. Skarga do sądu administracyjnego

Jeśli nie zgadzamy się z decyzją SKO, możemy wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (WSA) w terminie 30 dni od jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem SKO, które ma obowiązek przekazać ją do sądu wraz z aktami sprawy.

Nieodpłatna pomoc prawna, porady obywatelskie, bezpłatna mediacja

Masz pytania prawne lub potrzebujesz wsparcia obywatelskiego?
Skorzystaj z bezpłatnej pomocy!

Jak się zgłosić? ☎ Zadzwoń: 616 463 344 (poniedziałek–piątek, 7:30–20:00)
✉ Napisz: npp@um.poznan.pl

Zasady przyznawania świadczeń – kryteria dochodowe

W przypadku większości świadczeń rodzinnych obowiązuje kryterium dochodowe. Od 2022 roku funkcjonuje tzw. złotówka za złotówką, co oznacza, że przekroczenie progu nie wyklucza całkowicie prawa do świadczenia – wypłacana jest różnica między kwotą bazową a przekroczonym dochodem (do wysokości 20 zł miesięcznie).

Kryterium dochodowe na 2025 r.:

- 823 zł netto na osobę w rodzinie,
- 1 200 zł netto – w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym.

Świadczenia rodzinne, a inne formy wsparcia

Świadczenia rodzinne należy odróżnić od świadczeń wychowawczych, takich jak:

- 500+ – świadczenie wychowawcze przysługujące na każde dziecko do 18. roku życia, niezależnie od dochodów,
- Rodzinny Kapitał Opiekuńczy (RKO) – 12 000 zł na drugie i kolejne dziecko między 12. a 36. miesiącem życia,
- Dodatki osłonowe i energetyczne – uzależnione od dochodu i warunków bytowych.

Choć nie są to świadczenia rodzinne sensu stricto, mają bezpośredni wpływ na sytuację finansową rodzin.

Tryb przyznawania świadczeń

Wnioski o świadczenia rodzinne składa się w urzędzie gminy lub miasta (centrum świadczeń), właściwym ze względu na miejsce zamieszkania. Procedura obejmuje:

- złożenie wniosku (papierowo lub elektronicznie),
- dołączenie dokumentów potwierdzających dochody, sytuację rodzinną i zdrowotną,
- decyzję administracyjną – wydawaną w ciągu 30 dni,
- wypłatę świadczenia w formie przelewu lub przekazu pocztowego.

W przypadku odmowy przysługuje prawo do odwołania do samorządowego kolegium odwoławczego, a następnie do sądu administracyjnego.

Świadczenia rodzinne pełnią istotną rolę w systemie prawnym jako element realizacji konstytucyjnej zasady ochrony rodziny. Mają też znaczenie w kontekście:

- przeciwdziałania ubóstwu dzieci i wykluczeniu społecznemu,
- wspierania dzietności i polityki prorodzinnej,
- zapewnienia wsparcia osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom.

Efektywność tych świadczeń jest jednak przedmiotem debaty, pojawiają się postulaty ich integracji z innymi systemami wsparcia (np. PIT, pomoc społeczna).